

සතියෙන් සමාධියට සමතුලිත - අධිශීල ශික්ෂාව හඳුනාගැනීම

පින්වතුනි අපි සාදුකාරයක් පවත්වමු.

මැණියනි, ශ්‍රද්ධා සම්පන්න කුසල් බර යෝග්‍යවර පින්වතුනි.

සිටි සමනොල සෙනසුනේ අද දිනයේ රැස්වෙලා ඉන්න මේ පින්වතුන් බලාපොරොත්තු වන්නේ දවසේ අද දිනය හෙවත් සම්මුති වශයෙන් වර්ෂ 2015 ක් වූ නොවැම්බර් මාසේ 29 වෙනිදා සියලු දෙනා එකට හමුවෙලා ඒ පලවෙනි පර්යංක භාවනාව අවසාන උනාට පස්සෙ දවසේ කලයුතු කාර්යයන් සහ මා විසින් මෙතෙක් මේ වැඩි දියුණු කරගෙන පවත්වාගෙන ඉන්නා වූ වර්ථමාන ධම්මානු ධම්ම ප්‍රතිපදාවට නැවත නැවතත් අනුගත විය යුත්තේ කෙසේද යන්න පිළිබඳවත් කෙටි අනුශාසනාවක් ලබාගැනීම සඳහායි.

ඒ සඳහා මේ පින්වතුන් දන්නවා දිගින් දිගටම ක්‍රමානුකූලව බැසගන්නාවූ ක්‍රියාවලියක් තුළ කුමක් වර්ධනයක් හරහා මේ පින්වතුන්ගේ අවබෝධ මට්ටම් යම් යම් ආකාරයේ වර්ධනය වීමකට ලක්වෙලා තියෙල. ඒ අනුව ධම්මානු ධම්ම ප්‍රතිපදාව ආරම්භ කළ යෝග්‍යවරයෙක් වශයෙන් එහෙම නැත්නම් ආධුනික යෝග්‍යවරයෙක් විදියට බැසගන්නා වූ මේ පින්වතුන් මේ වන විට ආධුනික මට්ටමින් සැහෙන ඔබ්බට ගිහිල්ලේ පෝෂ්‍ය මට්ටමට හෙවත් වඩාත් පළපුරුදු යෝග්‍යවරයින් බවට පත්වෙලා තියෙන බව. එහෙමත් පළපුරුදු යෝග්‍යවරයෙක් වශයෙන් තවදුරටත් මම මේ ධම්මානු ධම්ම ප්‍රතිපදාවට අනුගත විය යුත්තේ කෙසේද කියන එක පිළිබඳව තමයි අපි දැන් කෙටියෙන් සලකා බලන්න උත්සාහ කරන්නේ. එතකොට ඒ සඳහා මේ පින්වතුන්ට මතකයි අපි ඊයේ වන විට ක්‍රමානුකූලව ආවා වූ ගමන් මාර්ගයේ තවත් අලුත් කොටසක් හඳුන්වා ගන්නා. මේ දිනවල අපි යෙදි තිබෙන ස්වභාවය වෙන්නේ පොදු මාත්‍රයකටත් විදියට විදර්ශණා සමාධියයි. විදර්ශණා සමාධිය තුළ අපි ඉතාමත් තීවිර වූ ගැඹුරකට බැසගනිමින් ඉන්න වෙලාවෙදි ඊයේ අපි මේ අනුශාසනාව සඳහා මතක් කරගන්නා වූ අලුත් කොටස තමයි අධිශීල ශික්ෂාව හඳුනාගැනීම කියන එක. එතකොට අධිශීල ශික්ෂාව හඳුනාගැනීම කියන එක කොයි ආකාරයෙන්ද කරගත යුත්තේ, කොහොමද ඊයේ ධර්ම දේශණාව එහෙම නැත්නම් ඊයේ අනුශාසනාව මේ පින්වතුන්ට අනුගත වෙලා තියන එක පිළිබඳව අපි ප්‍රථමයෙන්ම සමාලෝචනයක් කරගන්නොත් හොඳයි කියල මේ අවස්ථාවෙදි මේ ස්වාමීන් වහන්සේගේ අනාත්මය උපදෙස් දෙනවා. ඒ අනුව ශීල, සමාධි, ප්‍රඥා කියන ශික්ෂා තුනකට බැසගන්නා වූ මේ පින්වතුන් ප්‍රථමයෙන්ම කලේ මොකක්ද? අමාමැණි සම්මා සම්බුදු පියාණන් වහන්සේ විසින් අපිට අනුදැන වදාල තිබෙන ආකාරයට කිසියම් වූ රූප අරමුණක් අරගෙන නැත්නම් කිසියම් වූ නිමිත්තක් අරගෙන ඒ සඳහා ලක ලැස්ති වෙලා සුදානම් වෙලා තමන්ට ඒ වනවිට අවබෝධ වෙලා තිබුණා වූ මට්ටම තුළ ඒ වනවිට තමන්ට ඇසිලා තිබුණා වූ ධර්මයට අනුගත වීම තුළ තමන් යෝනිසෝ මහසිකාරය යම්කිසි ප්‍රමාණයකට දාගෙන භාවනාවට වාඩිවෙලා, වාඩිවෙලා ඉන්න අතරතුර ඒ අරමුණ ප්‍රකට කර ගැනීම සඳහා මහත් වූ වෙහෙසක් දරලා තමා හරහා ඒ වෙහෙස තිසා මහත්වූ අකරතැබ්බයන්ට එහෙම නැත්නම් වෙහෙසට පත්වෙලා ඒ වෙහෙස තිසාම භාවනාව කඩාකප්පල් කරගෙන නැවත නැවතත් ගුරුවරු මාරු කරගෙන නැවත නැවතත් ආරණ්‍ය සේනාසන මාරුකරගෙන විවිධාකාරයෙන් කටයුතු කරලා කෙසේ හෝ නමුත්, අවස්ථාවකදි පුළුවන් උනා තමන් දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව තමන්ගේ මූලික අරමුණ හෙවත් ඒ මූල කර්මස්ථානය ඉස්මතු වන ආකාරය දකින්න. සමහර අය ඒ ආකාරය දැකීම තුළත් සමහර අය ඒ ආකාරය නොදැකීම තුළ එහෙම නැත්නම් ප්‍රකට නොවීම තුළත් වෙනත් අරමුණ ප්‍රකට වීම හරහාත් ඒ ගුරුවරුන්ගෙන් ලැබුනාවූ විවිධ උපදෙස් මත පුළුවන් කම ලැබුනා. අරමුණක් හරහා අරමුණක් එනවා එන එක ඉන්නේ නැ යනවා යන එක නැවත වෙනස් ආකාරයෙන් එනවා කියන එක විවිධාකාර වූ තොරතුරු මත මේ අරමුණ හරහා තමන්ට කලින් නම් බොහොම ආකාරයේ රාග, ද්වේශ, මෝහ ඇතිවුනා. සමහර අරමුණ වලට ආශාවක් ඇතිවුනා. සමහර අරමුණු වලට ද්වේශය ඇතිවුනා. ඒ පැත්ත යම්කිසි මට්ටමකට සමනය කරගෙන අරමුණක් එනවා යනවා, ඒ දිනා බලාගෙන ඉන්න මට්ටමට තමන්ගේ කාලය ගතකරන්න මේ පින්වතුන්ට පුළුවන් උනා.

අන්ත ඵහෙම ආවා වූ ක්‍රියාවලියේ යම්කිසි සාර්ථක මට්ටමක් ආවට පස්සේ මේ හමුදුරුවෝ විසින් හඳුන්වලා දුන්නා දැන් ඵහෙමනම් ඒ පලවෙති ක්‍රමය අපි පොඩ්ඩක් ඉවත් කරල ඊට වඩා සරල තැනකින් මේකට බැසගන්න. මේක ආරම්භ කරල වැඩ වෙලාවක් ගත කරන්නාවූ කොටස තතර කරල ඒ වෙනුවට වඩා ඉක්මනින් මේ කාර්යයට බැසගන්න ක්‍රමයක් ආරම්භ කරමු කියල. දැනට සති කීපයකට පෙර අපි හඳුන්වල දුන්න මේ සඳහා අධිෂ්ඨානශීලීව බැසගන්නේ කොහොමද කියල. ඒ අනුව මේ පින්වතුන් විසින් දැන් කරන්නේ ඒ අධිෂ්ඨානශීලීව මේ අරමුණට බැස ගැනීම අධිෂ්ඨානශීලීව කියලා කියන්නේ තමා අරමුණක් කෙරෙහි මූලික අවධානයක් යොමුකරන්නේ නැහැ. තමා අනාත්මයෙන් සිද්ධ වෙන්නාවූ කියන ඵක පිළිබඳව යම් කිසි අවබෝධයකට මේ පින්වතුන් පත්වෙලා තියෙන නිසා ඒ පත්වීම තුල පර්යංක භාවනාව කියන ඵක පිළිබඳව තමන්ගේ අවධානය යොමු වෙන්නේ තමන් වාඩිවෙලා ඉන්න ඉටියව්වට හිත යොමුවීමෙන් වාඩිවෙලා ඉන්න ඉටියව්වට හිත යොමුවෙන විට ඵහෙම නැත්නම් ප්‍රකට වන විට මම දැන් මෙතන කියන ඉටියව්ව තුල මේ පින්වතුන් සූදානම් වෙනව මේ ගර්ථයේ ඉහල ඉඳලා පහලටත් පහල ඉඳල ඉහලටත් ක්‍රමනුකූලව ගර්ථය දෙස යම්කිසි සුළුවෙලාවක් අවධානය යොමුකරන්න. ඒ අවධානය යොමුකරගෙන ඉඳල ඊට පස්සේ තමන්ට නොදැනුවත්වම අනාත්මයෙන් සමහරවිට සිතුවිල්ලක් පහල වෙනව. ඵහෙම නැත්නම් තමන්ට චේතනාවක් ඵනවා මම දැන් සමාධියට සමවදිම් කියල. නැත්නම් සමාධියට සමවදිමට අධිෂ්ඨාන කරම් කියල චේතනාවක් පහල වෙනවා. ඒ චේතනාව පහල වෙන්නත් පුළුවන් පහල නොවෙන්නත් පුළුවන්. එය ගැටලුවක් කරගත යුතු නැහ. ඵහෙම චේතනාවක් පහල වුනා නම් ඊලගට එයා දන්නව ඵහෙම මේ චේතනා සඳහා මම කාලයක් තීරණය කරන්න ඕන. අන්ත ඵතකොට තමන්ට නොදැනුවත්වම තවත් අභාසාස චේතනාවක් පහල වෙනවා මම විනාඩි 15කට සමාධියෙන් නැගී සිටිම් ඵහෙම නැත්නම් මම විනාඩි 15 කින් මම සමාධියෙන් නැගී සිටිම්, ඵහෙම නැත්නම් විනාඩි 45කින් ඵහෙම නැත්නම් පැයකින් මම සමාධියෙන් නැගී සිටිමි කියල. අන්ත චේතනාවක් පහල වෙනව දැන් මේ පින්වතුන් කරන දෙයක් නෙමෙයි පින්වතුන් දන්නවා දැන් මේ කෙරෙන දේ දෙස තමන් බලාගෙන ඉන්නව කියල. ඔන්න ඔය මට්ටමේ ඉන්නා වූ පින්වතුන් ඊට පස්සේ ඵහෙමතම තමන් නොදැනුවත්වම නැවත වරක් ඔන්න තමන්ට කිසියම් වූ හිස් තැනක් ලැබෙනවා. කිසියම් දෙයක් නැති තත්වයක් ලැබෙනව. නැති තත්වයක් ලැබෙන කොට තමන් දැනගන්නව මොකක්ද දැන් වෙලා තියෙන්නේ කියල. දැනගන්නේ කොහොමද ඔය තත්වය තමන්ගෙන් අත්විඳෙනව. ඔය තත්වය අත්විඳින්නේ කොහොමද. තමන් නොදැනුවත්වම ඔන්න වෙනත් අරමුණක් ප්‍රකට වෙනව. ඵහෙම නැත්නම් තමන්ට සද්දයක් ඇහෙනව. ඵහෙම නැත්නම් ඇගේ අත පයේ වේදනාවක් දැනෙනව. ඵහෙම නැත්නම් තවමත් ආශ්වාස ප්‍රාශ්වාස හට්ටයට මූලමතින්ම සංසිද්ලා නැති පින්වතුන්ට ආශ්වාසය ප්‍රකට වෙනවා ඵක්කෝ ප්‍රාශ්වාසය ප්‍රකට වෙනවා. ඵහෙම නැත්නම් සිතුවිල්ලක් ප්‍රකට වෙනවා. අන්ත ඵතකොට තමන් දැනගන්නවා දැන් මම නැවතත් අවධි උනා. අවධි උනා කියල කියන්නේ මෙතෙක් තිබුනා වූ මගේ විවේකය නැතිව ගියා. හිස්තැන නැතිව ගියා විශ්‍රාමය නැතිය ගියා අන්ත ඒ නිසා මේ පින්වතුන් ඒ වෙලාවේදි අවබෝධ කරගන්නවා ඵහෙම මම මීට කලින් විත්තක්ෂණයේදි හිටියේ, ඵහෙම නැත්නම් මීට කලින් තත්පර කිහිපයේ මම හිටියේ කොහේද, සතිය තුලයි. සතිය බව දැනගන්නේ සතිය නැති උනාමයි. අන්ත ඵතකොට අපි කියනවා කලින් සතිමත් වෙලා හිටියා දැන් අසතිමත් වුනා. අසතිමත් වුනාට පස්සෙයි සතිය බව දැනගන්නේ. අන්ත ඊලගට මේ පින්වතුන්ට වෙන්නාවූ දේ තමයි අද මේ දවසේ මේ හමුදුරුවෝ විස්තර කරන්න උත්සාහ වෙන්නේ. දැන් ඊට පස්සේ ඔන්න අසතිමත් වුනාට පස්සේ තමන්ට තේරෙනව දැන් මේ අසතිමත් භාවය තුල තමන් කොපමණ දුරක් යනවද කියල. ඔන්න ඔතන තමයි පින්වතුන් මේ සමහරවිට තමන් දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්ව නය විපස්සනාව ආරම්භ වෙන්න පුළුවන් අවස්ථාව. ඵහෙම නැත්නම් විත්තාමය ඥාණ වලට යන්න පුළුවන් අවස්ථාව. මොකද මේ පින්වතුන්ට මීට පෙර මේ පාර කෙරුනේ යෝනිසෝ මනසිකාරය හරහා. ඵතකොට පලවෙති යෝනිසෝ මනසිකාරයේ ප්‍රතිඵලය තමයි මේ දෙවෙති ඵකේදි කලින් මතක් කරගෙන තියෙන්නේ. දැන් මෙන්න මේ යෝනිසෝ මනසිකාරය දාල තියෙන්නේ අනාත්මයෙන් කියන ඵක මේ පින්වතුන්ට මතකයි. ඊයේ ධර්ම දේශණාවේදි මේ හමුදුරුවෝ උලුප්පලා දක්වන්න උත්සාහ කලා. අන්ත ඒ අනුව අනාත්මයෙන් සිද්ධ උනා වූ ඒ යෝනිසෝ මනසිකාරයේ ප්‍රතිඵලයි දැන් මට භුක්ති විඳින්න සිදුවෙන්නේ.

ඒ නිසා දැන් මෙන්න මේ වෙලාවෙදි පින්වතුන් හොඳට සිහිපත් කරගන්න ඕන හොඳට තමන්ගේ මනසිකාරයට ඇතුලත් කරගන්න ඕන මේ අසතිය, එහෙම නැත්නම් මේ සතිය කඩාකප්පල් වීම මගේ වරදක්, මගේ දුර්වලතාවයක්, එහෙම නැත්නම් මේ භාවනාවේ කඩාකප්පල් වීමක් නෙමෙයි. කියන එක. අන්න ඒකයි මේ මොහොතේ මේ පින්වතුන්ගේ මනසිකාරය, එහෙම නැත්නම් යෝනිසෝ මනසිකාරය වෙන්න ඕන. අසතියට පත්වීමත් හේතුවල දහමේ ඵලයක්. අන්න හේතුවල දහම මේ පින්වතුන්ට අවබෝධ වෙන්න පටන් ගන්නේ මෙතනදි. කොහොමද අවබෝධ වෙන්නේ, සතිය පිළිබඳ තමා හොඳටම දැනුවත් උනාම සතිය තිබ්ව්ව බව දන්නවා. සතිය තිබ්ව්ව බව දන්නේ මේ ලොකේ කිසිවක් තිබුණු බව ඒ වෙලාවේ දන්නෙ නැති නිසයි. අසතිය නොතිබුණු නිසයි සතිය තිබුණු බව දන්නේ.

එහෙමනම් මේ අසතිය තුලින් තමයි මට මේ ධර්මතාව අවබෝධ කරන්නේ. අසතිය තුලිනුයි ධර්මතාව අබබෝධ කරන්නේ. අසතිය අසතියට පත්වෙව්ව වෙලාවෙදි ඒ පිළිබඳව වය දැකල ඒකත් එක්ක ගහ මරාගෙන එහෙම නැත්නම් ඒකත් එක්ක රණ්ඩු කලොත් මොකද වෙන්නේ මම නැවත වරක් අසත්පුරුෂ වෙනවා. මම නැවත වරක් අසද්ධර්මයට යනවා. අන්න මම නැවතත් අසත්පුරුෂ වෙනවා. මම නැවතත් අසත්පුරුෂ වෙනවා අසද්ධර්මයට යනවා ඒ කියන්නේ අසද්ධර්මයේ ඵලය තමයි මම නැවත වරක් අඟුද්ධාවට පත්වෙනව. ඔන්න ඔය වෙලාවෙදි හොඳට අවධිවෙන්න ඕන මේ පින්වතුන් අඟුද්ධාවට පත් උනොත් ඉන් එහාට මගේ ගමනක් නෑ. මගේ තීර්වාණයක් නෑ. දැන් මම තිවන් දැක්කා. දැකපු තිවන තහවුරු කරගන්නයි දැන් ඉස්සරහට තියෙන්නේ. එහෙමනම් සතිය කරේ තියාගෙන හටියන්නේ නෑ. දැන් සතිය බිමින් තියන්න ඕන. දැන් මොකක්ද කරේ තියාගන්නේ. අසතිය. අසතිය කොහොමද කරේ තියාගන්නේ. එකක් තමයි අසතියට ආපු වෙලාවෙදි අසතිය තුලින් පින්වතුන්ට අවබෝධ වෙන්නේ මේ අසතියත් හේතුවල දහමේ ඵලයක් නම් මේ අසතිය කියන්නේත් අනාත්මයක්. මේ අසතියත් අනාත්මයක් නම්, මට දැන් තියෙන්නේ මොකක්ද? මේ අනාත්මයට ඉඩ දෙන්නයි. ඒ නිසා අනාත්මයට ඉඩ දෙනවනම් මේ අසතිය මම පත්වෙව්ව සිතුවිල්ලක් කියල අනවශ්‍ය ආකාරයෙන් මෙනෙහි කරල අයින් කරන්න ගියොතින් මගේ ගමන ඉස්සරහට යාමක් නැතිව යනව.

ඕව අවබෝධ වෙන්නේ නැත්නම්, අපි ධර්ම දේශණාවෙදි බලමු තව විස්තර කරගන්න. ඒක නිසා මෙතනදි මේ භාවනාවෙදි කලයුතු කාර්යට උපදේශයක් පමණයි මෙතනදි මේ දෙන්නේ. එතකොට අසතියට පත්වෙව්ව බව දැනගන්නව. මොකද අරමුණක් ප්‍රකට වෙව්ව බව දැනගන්නව. දැන් මේ වෙලාව වෙනකොට මේ පින්වතුන්ට ප්‍රකට වෙන මේ අරමුණු බොහොමයක සද්දය එහෙම නැත්නම් ඇගේ පතේ වෙදනවා නෙමෙයි බොහෝවිට අරමුණ ප්‍රකට වෙන්නේ. ආශ්වාස, ප්‍රාශ්වාස සංසිද්දලා නැත්නම් ආශ්වාස, ප්‍රාශ්වාස දෙක ප්‍රකට වෙන්න පුළුවන්. එහෙම නැත්නම් ප්‍රකට වෙන්නේ සිතුවිලි. එහෙම නැත්නම් සිතුවිලි කියල ප්‍රකට වෙන්නේ මෙනෙක් කල් මේ ප්‍රකට උනාම තමන්ගේ හිතකර තත්වයන්. එහෙම නැත්නම් තමන්ගේ මේ කාමාශාවට අදාල සිතුවිලි නෙමෙයි වැඩිපුර ප්‍රකට වෙන්නේ. මේ මොහොත වෙනකොට මේ පින්වතුන්ට වැඩිපුර ප්‍රකට වෙන්න පුළුවන් වෙන්නේ ධර්මයට අදාල සිතුවිලි. තමන් යෝනිසෝ මනසිකාරය හරහා ඇතුලට දාලා තිබෙන්නාවූ ධර්ම කරුණු තියෙනව. ඔන්න ඔය ධර්ම කරුණු නැවත නැවතත් ආවර්ජනය වෙන්න පටන් ගැනෙනව මේ මොහොතේ. අන්න ධර්ම කරුණු නැවත නැවත ආවර්ජනය වෙන්න පටන් ගන්නොතින්, ඒ වෙලාවෙදි පින්වතුන් ඒ සඳහා ඉඩ දීමක් කලයුතුයි. දිගින් දිගටම ඒක පත්තියත් වෙන්න නෙමෙයි කියන්නේ. අනාත්මය තමන්ගේ අවබෝධ වෙනකම් හටි මට්ටමට. ඒ සඳහා තමන් සන්ධු සරුවල් නොකර ඉන්න ඕන කියන එකයි මේ කියන්නේ. එතන වෙර, ද්වේශ සිතුවිලි පහල කර නොගත යුතුයි කියල කියන්නේ. මොකද ඒ හරහා නැවත වරක් තමන්ගේ සතර සමාසයක් ප්‍රධාන වීර්ය කඩා දමන්න යන බව දැන් දැනගන්නවා. මොකද මෙතන මේ මතුවන්නා වූ සිතුවිලි හරහා තමයි මට තය විදර්ශණාවට පාර හදල දෙන්නේ. තය විදර්ශණාව කියල මේ කියන්නේ වෙනත් වචන වලින් කියනවනම්, චිත්තාමය ඥාණයයි. අත්වය ඥාණය. මෙනෙක් අත්වය ඥාණ මට තිබුනේ නෑ. මෙනෙක් චිත්තාමය ඥාණ මට තිබුනේ නෑ. චිත්තාමය ඥාණ මට පහල වෙන්න පටන් ගන්නේ ප්‍රත්‍යක්ෂය අවබෝධ උනාට පස්සේ.

සතිය කිව්වේ ප්‍රත්‍යක්ෂයට. ඒක දිනා බලන් ගිටිය නම්, අන්ත ප්‍රත්‍යක්ෂය තියෙනව. මේ පින්වතුන්ට උඩදි තමන්ට තවම තේරිලා නැතිව ඇති මොකක්ද මේ ප්‍රත්‍යක්ෂය කියලා. නමුත් අභ්‍යන්තරයට ඔය තොරතුරු දැන් ගිහිල්ලා තියෙන්නේ. මෙතන දැන් යමක් නැහැ, ශුන්‍යතාවය කියල ඇතුලට ගිහිල්ල තියෙන්නේ. ඒක තමයි විවේකය කියන්නේ. ඒක තමයි විශ්‍රාමය කියන්නේ කියන තොරතුරු ඇතුලේ තියෙනව. ඇතුලේ තියෙන නිසයි දැන් මේ මෙතන මේ තරහක් නැතිව, වෛරයක් නැතිව වැඩේ කරගන්න පුළුවන් වුනේ. අන්ත එහෙම නැති වුනා නම් මේ පින්වතුන් දැනගන්න ඕන තවම මගේ සතිය ශක්තිමත් නෑ. ඒ කියන්නේ මගේ සති ඉන්ද්‍රිය තවම වර්ධනය වෙලා නෑ. එහෙම නම් මගේ සති බලය වර්ධනය වෙන්න පටන් අරගෙන නෑ. කොහොමද දැනගන්නේ? අන්ත භාවනාවෙදි ඒ ටික දැනගන්න ඕන කියන එකයි මේ අනුශාසනාවෙන් කියවෙන්නේ. කොහොමද දැනගන්නේ? එන්නාවූ සිතුවිල්ල ධර්මතාවයක් හරහා නම් එන්නේ ඒ ධර්මතාවය හරහා සිතුවිල්ල ඉදිපියට යාමට තමන් ඉඩ දෙනවනම්, ඒ කියන්නේ සතිය අසතිය පිළිබඳව තමන්ට ප්‍රමාණවත් අවබෝධයක් ඇවිල්ල තියෙනවා. එහෙම නැත්නම් මේ කියන්නේ තමන් මේ අසතියට පත්වෙව්ව එක ගැන සතියට ඇතිවුනා වූ කැදර කම නිසා මේ අසතියට වෛර කර වෙනත් වේතනා පහල වෙන්න පටන් ගත්තොතින් ඒ කියන්නේ තමන්ට අසතිය පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අවබෝධයකට තමන් තවම පත්වෙලා නෑ කියන එකයි. අන්ත ඔය මොහොතෙදි කරන්නේ නැවත වරක් පටලවා ගන්න එපා. මොකද මීට පෙර මේ භාමුදුරුවෝ කියල තියෙනව මේ දෙවැනි අවස්ථාවෙදි පර්යංකය තුලදි යමක් නොකර සිටිය යුතුයි කියල දැන් මේ වෙලාවෙදි මේ වේතනා කරන්නේ යමක් කළයුතුයි කියන එක නෙමෙයි, සතිය අසතියට පත්වුනා අසතිය දිගින් දිගටම යනවද, අසතිය නැවත වරක් සතිය බවට පත්වෙනවද එහෙම නැත්නම් අසතිය තුල තමන්ගේ රාග, ද්වේශ, මෝහ හටගන්නවා කියල ඒ පස්සේ යන්න කියන එක නෙමෙයි කියන්නේ. රාග, ද්වේශ, මෝහ ඇතිවෙනවා ද කියන එක නෙමෙයි කියන්නේ, ඒව හටගන්නවාද කියල බලාගෙන අවධියෙන් ඉන්න කියන එකයි මේ කියන්නේ. තේරෙන්නේ නැතිව ඇති බොහෝවිට. අපි බලමු සාකච්චාවේදි මතුකරගන්න ගැටලුවක් තියෙනවනම්. සාකච්චාවෙදි අපි ඒ වෙලාවට මතුකරගන්න. ඔන්න කොහොමද දැනගන්නේ කියල උදාහරණ සහිතව ඒ වෙලාවෙදි කියන්න. මෙතනදි අපි කෙටියෙන් මතක්කර ගත්තොත් මෙන්න මේ වගේ දෙයක් වෙන්න ඕන. අපි හිතමු මේ අවස්ථාවෙදි මගේ කලින් තිබුණාවූ ස්වභාවය පිළිබඳව මට කිසියම් ආශාවක් ඇතිවුනා නම් මෙතන මතු වන්නාවූ අසතිමත් උතාට පස්සේ ඊලගට මතු වන්නාවූ සිතිවිල්ල තමයි, මොකක්ද? ඒ මතු උතා වූ අරමුණ මම බලන්නකාරයෙන් මෙනෙහි කරල අයිත් කරන්න උත්සාහ කරනවා. මතු උතාවූ අරමුණ බලන්නකාරයෙන් මෙනෙහි කරල අයිත් කරන්න, ඒ කියන්නේ විදර්ශණාවට දාන්න උත්සාහ කරොත් එහෙම එතන මට ඊලග චිත්තක්ෂණය තේරෙන්න පුළුවන්. මට ඇති උතාද ද්වේශයක් කියල මට ඇති උතාද රාගයක් කියල අන්ත කලින් සතියට රාගය ඇති උත නිසා මම උත්සාහ කරල තියෙනව එතකොට මේ අසතිය අයිත් කරන්න. ඔන්න ඕක තමන්ට දැනෙන්නේ කොහොමද කියන එකයි මේ බලාගෙන ඉන්නේ කියල කියන්නේ. මෙනෙත්දි මේක හොයන්න යනව නෙමෙයි, ඔන්න ඔය විදියට භාවනාව වැඩෙන්න අරලා මේ පින්වතුන් දිගින් දිගටම මේ භාවනාවෙ තමන්ගේ අධිෂ්ඨාන කාලය විනාඩි 15, 40, 50 පැයක් හෝ කොච්චර හෝ වෙලාව ඉවර වෙලා නැවත තමන් යනව තුන්වෙනි අවස්ථාවට යෝනියෝ මනසිකාරයට. තුන්වෙනි අවස්ථාවට යෝනියෝ මනසිකාරයට යන්නේ මොනව හරහාද මේ වෙලාවෙදි තමන්ගේ මේ සිදු උතා වූ ක්‍රියාවලිය තුල මතකයට ගිය දේවල් සහ මතකයට නොගිය දේවල් හරහා. අන්ත එහෙම නම් තුන්වෙනි අවස්ථාවේදි තමන් හොඳටම අවධිවෙන්න ඕන. අවධිවෙලා සමාලෝචනය මූල ඉදලා අග දක්වාම කරන්න ඕන. සමාලෝචනය මූල ඉදල අග දක්වා කරනවයි කියල කියන්නේ මොකක්ද? තමන්ම අධිෂ්ඨාන කරගන්න පුළුවන් උතා නම් සමාධියට සමවදින බව, අධිෂ්ඨාන කරගත්තු එක කාලයක් අධිෂ්ඨාන කරගන්න පුළුවන් උතා නම් ඒ දක්වා තමන්ට මතකයක් තියෙනව ඒ දක්වා, ඒ කියන්නේ දැන් තමන් අධිෂ්ඨාන කලා කියන්නේ ඒක අරමුණක්. කාලයක් අධිෂ්ඨාන කලා කියන්නේ අරමුණක්. එහෙමම අරමුණු දෙක මතක තියෙනවා. අරමුණු දෙක මතක තියෙනවා නම් දැන් දැනගන්න ඕන ඒ අරමුණෙන් පස්සේ මොකද උනේ කියල. එහෙමමම ඒ අරමුණත් මම අල්ලගෙනත් ඉන්නේ, ඒ අරමුණත් මගෙන් ක්ෂය උතාද කියන එක දැන් ඔන්න මූලිකම දැනගන්න ඕන. එතනිනුයි තුන්වෙනි අවස්ථාව පටන්ගන්නේ. එහෙම නම් ඒ ආවා වූ අරමුණත් මොකද වෙලා තියෙන්න ඕන, අනාත්මය තුල ඒ ආවා වූ අරමුණත් සිතුවිල්ලක් විදිහට මෙනෙහි

වෙලා තියෙන්න ඕන. අන්න ඒක සිතුවිල්ලක් විදිහට මෙනෙහි වුනේ නැත්නම් ඒ කියන්නේ තමන් එතන ඉඳල තියෙන්නේ අසනිය තුලයි. එතන සනිය තුල තමන් ඉඳල නැහැ. හැබැයි අසනිය තුල හිටපු බව දැන් තමන් දන්නව. අසනිය තුල හිටපු බව දන්නේ කොහොමද? ඒ වෙලෙවෙදි ආවා වූ අරමුණ මගෙන් මෙනෙහි වෙලා අයින් උනේ නැහැ. ඒ කියන්නේ ඒ මත නැවත කෙලෙස් හටගන්නා. එහෙනං අන්න ඒ හරහා මේ පින්වතුන් දන්නවා ඒ මෙහොතේදි මගේ හටගන්නේ මොකක්ද? රාග සිතුවිල්ලක්. ඒ මොහොතේදි මගේ හටගන්නේ රාග සිතුවිල්ලක්. ඔන්න ඔය විදිහට රාග සිතුවිල්ලක් හට ගන්නේ කොහොමද කියල දැනගන්න ඕන.

අන්න එහෙනම් ඔය අවබෝධ ඊලග පර්යංකයට පාවිච්චි වෙන්න ඕන. දැන් දෙවෙනි එකට පාවිච්චි වෙන්න ඕන එක තමයි දැන් මේ දැනගන්නේ තුන්වෙනි එකේදි දෙවෙනි එකට කලින් දැනගන්න එකක් නෑ අපිට දැන් මේ ආධුනික විදිහටම යන්නේ මම අද පර්යංකයට යනවා. අද පර්යංකයේ පලමුවෙන්ම යෝනියෝ මනසිකාරය කලා. දෙවෙනි අවස්ථාවේදි භාවනාව කරනව. දෙවැනි අවස්ථාවේදි භාවනාව කරනකොට මට රාගයක් ඇතිවුනා කියල දැනගන්න පුළුවන් වෙන්නේ කොයි වෙලාවෙදි? තුන්වෙනි අවස්ථාවේදි. අන්න ඒ රාගයක් දැනගන්නා වූ කියන්නාවූ තොරතුර තමන් එහෙනම් තුන්වෙනි අවස්ථාවේදි මොකද කරන්න ඕන, යෝනියෝ මනසිකාරයට ඇතුල් කරන්න ඕන. අන්න ඒක යෝනියෝ මනසිකාරයට ඇතුල් කලාට පස්සේ ඊලග භාවනාවේදි මොකද වෙන්නේ, ඊලග භාවනාවේදි දෙවෙනි අවස්ථාව කියල කියන්නේ පර්යංකයේ මම වාචිවෙලා ඉන්න අවස්ථාවේදි එතන එතනදිම මට පුළුවන් වෙනවා රාග සිතුවිල්ලක් ඇති උනොත් රාග සිතුවිල්ලක් බව හඳුනාගන්න. ද්වේශ සිතුවිල්ලක් ඇති උනොත්, ද්වේශ සිතුවිල්ලක් බව හඳුනාගන්න. අන්න ඒකටයි දැන් මේ දෙවැනි අවස්ථාව මේ භාමුදුරුවෝ මූලින් ගන්නේ. දෙවැනි අවස්ථාවේ කෙරෙන කාර්යක් නෙමෙයි මේ කියන්නේ දෙවෙනි අවස්ථාවේදි වෙන දේ පිළිබඳව තමන් ප්‍රමාණවත් ලෙස අවධානයේ නොසිටියොත් එහෙම තුන්වෙනි අවස්ථාව අසාර්ථක වෙනව කියන එකයි මේකෙන් මතක් කරල දෙන්න හැදුවේ. තුන්වෙනි අවස්ථාව සාර්ථක වෙන්න නම්, දෙවැනි අවස්ථාවේදි තමන් සනිය අසනියට පත්වෙනව අසනිය සනියට පත්වෙනව කියන එක පිළිබඳව ක්‍රමානුකූලව විකාශනය වෙන්න ඉඩදිල තමන් නිදහසේ හිටියොතින්, අන්න එතෙක්ටයි කියන්න පුළුවන් වෙන්නේ විදර්ශණා සමාධිය කියල. ඒ කියන්නේ සමාධිය ඇතිවෙනවා, නැතිවෙනවා. ඇතිවෙව්ව බව දන්නවා. ඇතිවෙව්ව එකට රාගයක් ඇතිවුනු බව දන්නවා. නැතිවුනා. නැතිවෙව්ව එකට ද්වේශයක් ඇතිවුනා, ඒ බව දන්නවා. එහෙනම් ඒ බව දැනගන්න පුළුවන් වෙන්නේ ඒ විත්තක්ෂණයේදි හැර ඊට පස්සේ විත්තක්ෂණයේදි නෙමෙයි.

එහෙනම් විත්තක්ෂණයෙන් විත්තක්ෂණය අවධි වෙනව කියන එක තමයි මේ පර්යංකය කියන්නේ වෙනත් ආකාරයකින් දැන් මේ භාමුදුරුවෝ උලුප්පලා දැක්වෙන්නේ. පර්යංකය තුල තමන් විත්තක්ෂණය විත්තක්ෂණය මාරුවෙනව. එහෙම නැත්නම් අපි මේකට අරගෙන තියෙන්නේ මොකක්ද? මම දැන් මෙනත කියන විත්තක්ෂණය. මම දැන් මෙනත කියන විත්තක්ෂණයට එන්න නම් මීට පෙර මේ භාමුදුරුවෝ කියල තියෙනව ක්‍රමානුකූලව මොකක්ද කරන්න ඕන. ප්‍රකට වෙන ප්‍රකට වෙන අරමුණක් මෙනෙහි කරනව. එතකොට ප්‍රකට වන ප්‍රකට වන අරමුණක් මෙනෙහි කරන තැනට මේ පින්වතුන්ගේ යෝනියෝ මනසිකාරය දියුණුවෙලා තිබුණ නම් දැන් ප්‍රකට වන ප්‍රකට වන අරමුණක් කියල කියන්නේ අරමුණක් ප්‍රකට වෙන්නේ කොයි වෙලාවෙදි පමණක් ද, අසනියේදි පමණයි. සතියේදි අරමුණක් ප්‍රකට වෙන්නේ නැහැ. සතියේදි අරමුණ ප්‍රකට වෙන්නේ නැත්නම් දැන් මේ පින්වතුන්ට සනිය ගැන අලුතින් හොයන්න දෙයක් ඇත්තේ නෑ. එහෙනම් සනිය ගැන හොයන්න ගියා නම් මෙතෙක් කල් වුනා වූ ගැටලු දැන් විසඳෙන්න ඕන. එතකොට ගැටලු විසදීම සඳහා මොකක්ද කරන්නේ, ප්‍රකට වන අරමුණට විතරයි මම සාදර වෙන්නේ. ප්‍රකට වෙන අරමුණට විතරයි මම ප්‍රතික්‍රියා දක්වන්න උත්සාහ කරන්නේ. ප්‍රකට නොවන කිසිම අරමුණකට මම ප්‍රතික්‍රියා දක්වන්න උත්සාහ කලේ නෑ කියන්නේ මොකක්ද? මම ඒ තිබුනා වූ තත්වයට කිසියම් දෙයක් කරන්න උත්සාහ කපේ නෑ. මම වේතනා පහල කරන්න ගියේ නෑ. මොකද ප්‍රකට වන අරමුණම මම මෙනෙහි කරනව කියන්නේ මොකක්ද. වේතනාවක් දානවා. එහෙනම් වේතනාවක් දාන්නේ කොතෙක්ට විතරක්ද? අරමුණක් ප්‍රකට වුනා නම් අරමුණක් ප්‍රකට වුනා කියල කියන්නේ අසනියට ගියා.

අසතියට ගියා නම්, මම වේතනා කරන්න ඕන මොනවද? මොනවද වේතනා කරන්නේ වේතනා කරන්න ඕන අසතිය සතිය බවට ගෙනියන්න. අසතිය සතිය බවට ගෙනියන්න නම් ඒක අයිත් කරන්න ඕන. අයිත් කරනව කියන්නේ විදර්ශණා කරනවා. විදර්ශණා කරනව කියන්නේ මෙනෙහි කරල ඉවත් කරනව. අන්න මෙනෙහි කරල ඉවත් කරන කාර්යට තමන් කොහොමද සියට සියක් අනුගත වෙන්නේ කියන එකයි දැන් මේ දේශණා වෙන්නේ. ඒ සඳහා තමන්ට පුළුවන් පුදුමාකාර වූ ඉවසීමක් වර්ධනය වෙන්න ඕන. මොකද අවිද්‍යාවේ බලය ඒ තරම් දරුණුයි. අවිද්‍යාවේ බලය ඒ තරම් දරුණු නිසා මෙන්න මේ අවස්ථාවේදී මේ භාමුදුරුවෝ තවත් මෙන්න මේ වගේ යෝජනාවක් කරන්නයි එන්නේ. මොකක්ද? මේ අවිද්‍යාවේ බලය දරුණු නිසා මේ වෙලාවේදී තමන්ට තවමත් මේකට අනුගත වෙන්න බැරිනම්, අනුගත වෙන්න අපහසු නම් දැන් නැවත වරක් තේරුම් ගන්න පැහැදිලි කරගන්න.

මේ භාමුදුරුවෝ විශ්වාස කරනව අවබෝධ වෙන එකක් නෑ තේරෙන එකක් නෑ මෙනෙත්දි සාකච්චාවේදී අපි මතුකර ගමු සාකච්චා වෙන්න. මොකක්ද අවබෝධ වෙන්න ඕන. සතිය කියන්නේ මොකක්ද? අසතිය කියන්නේ මොකක්ද? සතිය කියන්නේ මොකක්ද අසතිය කියන්නේ මොකක්ද කියලා තවමත් තමන්ට මේ වෙලාවේදී අවබෝධ වෙන්නේ නැතිව මේ අසතිය වෙලාවේදී අසතිය ගැන නොදැන ගැනීම නිසා සතිය කඩාකප්පල් විම නැවත නැවත තමන්ට බලහත්කාරයෙන් වේතනා පහල වෙන්න පටන් ගත්තොතින්, මෙන්න මේ වැඩේ කරන්න වෙනවා. මොකක්ද කරන්න වෙන්නේ? යෝනියෝ මනසිකාරය කලින් දැමීමට එතෙක්ට ප්‍රමාණවත් වෙලා නැහැ තවම. ඒකයි හේතුව. ඒ නිසා මේ වෙලාවේදී එතෙක්ට යෝනියෝ මනසිකාරය යම්කිසි ප්‍රමාණයක් දාන්න වෙනව. ඕක මීට පෙර මේ භාමුදුරුවෝ දේශණා කරල තියෙනව වෙනත් විදියකට. මේ භාමුදුරුවෝ දේශණා කරල තියෙනව කොහොමද? යම්කිසි අවස්ථාවකදී භාවනාවේ දිගින් දිගටම තමන්ට ශීලයේ පිහිට වෙනවද කියල බලාගන්න බැරිනම්, ශීලය දිගින් දිගට කැඩෙනවනම්, තමන්ට තේරෙනව නම් රාග, ද්වේශ දෙකයි දිගින් දිගට ඇතිවෙන්නේ කියල, මේ භාමුදුරුවෝ කියල තියෙන දේශණාව තුල තියෙනව එක්කෝ ඒ ඉන්න ඉරියව්වේම භාවනාව පැත්තකින් තියල යෝනියෝ මනසිකාරයට යන්න කියලා. එහෙම නැත්නම්, මේ භාමුදුරුවෝ දේශණා කරල තියෙනව ඉන්න ඉරියව්වෙන් අයිත් වෙලා ඇස් දෙක ඇරලා එක්කෝ නැගිටලා පැත්තකට ගිහිල්ලා භාවනාවෙන් ඉවත්වෙලා යෝනියෝ මනසිකාරය කරන්න කියලා. ඕව මතක තියෙනවද? නැද්ද? කියල නම් මම දන්නෙ නැහැ. හැබැයි ඕව වාර්තා වෙලා තියෙන නිසා ඒවා U-Tube එකේ තියෙනවා. අන්න දැන් එහෙනම් අන්න ඕක තමයි අපි දිගින් දිගටම මීට පෙර සාකච්චා කලේ කාය විචේකය, චිත්ත විචේකය හරහා උපදි විචේකය කියල. දේශණා මට මතක විදියට අනුශාසණා පහක් විතර තියෙනවා. ඔන්න ඔය වෙලාවේදී ඔය ටික දේශණා වුනා කියන එක තමයි මේ භාමුදුරුවන්ගේ අනාත්මයේ මේ කියන්නේ දැන් මේ අවස්ථාවේදී ඒක නෙමෙයි කියවුනේ. මේ අවස්ථාවේදී මේ පින්වතුන් ඉන්නේ ඒකට අනුගත වුනානම් ඒකට වඩා ගොඩාක් එහා ගිය මට්ටමක. ඊට වඩා විශාල ගැඹුරු මට්ටමකයි මේ පින්වතුන් මේ වෙලාවේ ඉන්නේ. ඕක ගැටළුවක් වෙන්නේ නැහැ හැබැයි අරවට අනුගත වෙලා හරියට ඒ මාර්ගය තුල ආවේ නැත්නම්. short cut මාර්ගයෙන් ගිහිල්ලා මේ ගාන හදල තියෙනවනම්, දැන් මේ ගාන හදන්න බැරිවෙන මට්ටමක් එනවා. මොකද අතරමැද තමන් නොදන්න ඉලක්කම් පැනපු නිසා ඉලක්කම් 10 පිලිවෙලින් නොදන්න එක්කෙනාට ගන්න පාඩම් කර ගන්නා කියලා ඉලක්කම් මාරුවෙව්ව ඉලක්කමක් ආපු දවසට ගාන හදාගන්න බැහැ. ඒ නිසා ඉලක්කම් 10 දන්න එක්කෙනාට ඕන වෙලාවක ගාන හදාගන්න පුළුවන්. එහෙනම් අන්න තමන් මාර්ගයේ හරියට ඇවිල්ල නැති නිසා දැන් ක්‍රමානුකූලව එහෙත් මෙහෙත් පැනල ඇවිල්ලා තියෙන නිසා දැන් අන්න තමන් මාර්ගය නැවත වරක් දන්නේ නැහැ. මග ඇරැහුන් යන්න තමන් දන්නේ නැහැ ඕකට තමයි වෙන භාමුදුරුවෝ කියන්නේ මං හිතන්නේ විශේෂයෙන් ධම්මපීඨ භාමුදුරුවෝ මතක් කරන්නේ. ඒක නිසා අපහසුතාවයක් තියෙනවනම් යන්න මූල කර්මස්ථානයට කියල. එතකොට මූල කර්මස්ථානයේ සරණ ඕන වෙලාවක තමන්ට තියෙනවා ඒකට හොඳට හුරුවෙලා හිටපු එක්කෙනාට හැබැයි ඒකට හුරුවෙලා නැතිව වෙන වෙන පාරවල් වලින් පැනලා කෙටි පාරවල් වලින් ඇවිල්ල ආපු එක්කෙනාට කවදාවත් මූල කර්මස්ථානයේ සෙවන මූල කර්මස්ථානය කියන්නේ ආපහු මේ ඔක්කොම තතර කරල අලුතින් භාවනාව පටන් ගන්නව.

අන්ත ඒ තත්වය වෙන්න පුළුවන් මේ පින්වතුන්ටත්. ඕව ඔය ආකාරයෙන් ඇවිල්ල නැත්නම්, හටියට කුමානුකූලව මේ ටික වර්ධනය වෙලා නැත්නම් අන්ත ඒකට විසදුමක් දැන් මේ හාමුදුරුවෝ දෙනවා. මේ වෙලාවෙදි ඒකට විසදුමක් දෙනවා මේ හාමුදුරුවෝ මේ වෙලාවෙදි එහෙම නම් අන්ත ඒ වෙලාවෙදි තමන් සිහිපත් කරන්න ඕන මේ හාමුදුරුවෝ දිගින් දිගටම කියන්නාවු මේ ලෝකයේ තිබෙන්නාවු සත්‍ය ධර්මතාවය බුදුහාමුදුරුවෝ දේශණා කරන්නාවු ධර්මයයි. මොකක්ද මේ ලෝකය කියල කියන්නේ අවිද්‍යාව. මේක හටගැනීම ආරම්භය අවිද්‍යාව. ආරම්භය හටගැනීම අවිද්‍යාව නම් මේ මොහොතේත් මම ඉන්නේ රහත් චිත්තක්ෂණය තුළ නෙමෙයි නම්, රහත් චිත්තක්ෂණය කියල කියන්නේ රාග, ද්වේශ මෝහ නැති බව දන්නා වූ චිත්තක්ෂණය එහෙත්ම අරමුණු එනවා, අරමුණුත් එක්ක හැප්පෙනවා ගොඩයැමක් නෑ කියල තේරෙනවනම් ඒ කියන්නේ මගේ රාග, ද්වේශ, මෝහ තුනයි තියෙන්නේ එහෙත්ම. මම ඉන්නේ රහත් චිත්තක්ෂණයේ නෙමෙයි. රහත් චිත්තක්ෂණයේ නෙමෙයි නම් මම ඉන්නේ අනාගාමී වෙලා උනත් වැඩක් නෑ. දැන් මම එහෙත්ම බුදුහාමුදුරුවන්ගේ පලවෙනි බණ වලට යන්න ඕන.

මොකක්ද බුදුහාමුදුරුවන්ගේ පලවෙනි බණ, මේ ලෝකය කියන්නේ අවිද්‍යාව. එහෙත්ම මේ චිත්තක්ෂණයේ මම ඉන්නේ අවිද්‍යාවෙයි. එහෙත්ම මේ අවිද්‍යාව අවිද්‍යාව බව මේ චිත්තක්ෂණයේදි මම දැනගත යුතුයි. අවිද්‍යාව අවිද්‍යාව බව මේ චිත්තක්ෂණයේදි දැනගත යුත්තේ. එදා මේ හාමුදුරුවෝ කිව්වා මූලට ගිහිල්ලා තමන්ගේ ශීලය සිහිපත් කරන්න. නැවත වරක් යෝනියෝ මනසිකාරයට දාන්න. යෝනියෝ මනසිකාරය දාල නැවත වරක් භාවනාවට වාඩිවෙන්න. එහෙම නැත්නම් ඉන්න ඉටියව්වෙන් ඉදල යෝනියෝ මනසිකාරය කරල භාවනාව නැවත කරන්න. හැබැයි ආධුනිකයෙක් විදිහට. මෙතෙක්දි නැවත වරක් මේ හාමුදුරුවෝ මෙන්න මෙහෙම කියනව. එහෙත්ම මෙතෙක්දි ආධුනික වෙන්න. ආධුනික වීම සදහා තමන්ගේ ප්‍රමාණවත් තරම් යෝනියෝ මනසිකාරය දානව දානව. දාල නමුත් වැඩ කරන්නේ නැහැ කියල තමන්ට තේරෙනව නම් දැන් එහෙත්ම මොකක්ද කරන්න ඕන මෙතෙක්දි ඒ දැමීමා වූ යෝනියෝ මනසිකාරය වෙනුවට අලුතින් යෝනියෝ මනසිකාරයකුයි මේ හදුන්වා දෙන්නේ. මොකක්ද මේ අලුතින් හදුන්වා දෙන්නේ. අවිද්‍යාව අවිද්‍යාව බව දැනගැනීම විද්‍යාවයි කියන එක. අවිද්‍යාව අවිද්‍යාව කියන එක දැනගැනීම විද්‍යාව කියන එක. මොකක්ද අවිද්‍යාව කියල කිව්වේ. චතුරාර්ය සත්‍ය පිළිබඳ නොදැනීම. එහෙම නැත්නම් මේ ලෝකය නිත්‍යයයි, සුඛයයි, ආත්මයයි කියල ගනිපු එක. එහෙත්ම අන්ත එතනදි ඔය ටික මෙතෙහි කරන්න. භාවනාව තුළයි දැන් මේ කෙරෙන්නේ. පර්යංකය තුළයි මේ ඉන්නේ. පර්යංකයෙන් ඉස්සරහට යන්නේ නැහැ කියල පර්යංකය ලගදීම තමන්ට තේරෙනව රාග, ද්වේශ, මෝහ එනව මිසක් ඒව හදුනගන්නත් බැහැ ඒවා පස්සේ යනවා අරමුණු පස්සේ දුවනවා ඉවරයක් නැහැ සතිය අසතිය බව දැනගන්න බෑ මම මහත්වූ පටලැවිල්ලක ඉන්නේ. ඕක වෙන්න පුළුවන් ඉතාමත් දියුණුවෙව්ව යොගාවචරයෙකුට. අනාගාමී වෙව්ව කෙනෙකුටත් ඕක වෙන්න පුළුවන්. ඒක වෙන්නේ නෑ කියල කියන්න බෑ. මොකද අවිද්‍යාවේ බලය එතනම තියෙනවා. අවිද්‍යාවේ බලය තියෙනව කියන්නේ ඒ චිත්තක්ෂණයට එයා බලගතුයි කියන එක. සතිය තිබ්බ චිත්තක්ෂණයේ එයා යටපත් වෙලා එයා නෑ. එතකොට සතිය තිබ්බ චිත්තක්ෂණය කියල කියන්නේ විද්‍යාව. අසති චිත්තක්ෂණය කියල කියන්නේ අවිද්‍යාව. එහෙත්ම අවිද්‍යාව අවිද්‍යාව බව ඒ චිත්තක්ෂණයේ දැනගන්න ඕන. දැනගන්නට පස්සේ මොකද කරන්න ඕන. නැවත නැවත තමන් මේ පිළිබඳව මෙතෙහි කරනව. අවිද්‍යාව අවිද්‍යාව බව දැනගැනීම විද්‍යාවයි. අවිද්‍යාව කියල කියන්නේ චතුරාර්ය සත්‍ය පිළිබඳ නොදැනීමයි. එහෙම නම් මගේ චතුරාර්ය සත්‍ය එහෙම නැත්නම් මට තවම චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධ වෙලා නෑ. චතුරාර්ය සත්‍ය පිළිබඳ නොදන්න නිසා මගේ මේ භාවනාව මේ ආකාරයෙන් කැරකෙනවා. කඩාකප්පල් විමක් නෙමෙයි මේක තමයි කුසලය කියල කියන්නේ. මේ මට කරුණු ගෙනහැර පානව එයා මොනවද ඔයා කරන්න ඕන කියල මට උපදෙස් දීමක් මේ කරන්නේ. ඒ උපදෙස් මම පලිගන්න ඕන. ඔන්න ඔය ටික ඔය වෙලාවෙදි තමන් මෙතෙහි කරනව. ඊට පස්සේ මෙතෙහි කරනව එහෙත්ම බුදුහාමුදුරුවෝ දේශණා කරන්නේ මේ ලෝකය අනිත්‍යය, දුක්ඛය, අනාත්මය මේ ලෝකය මම අල්ලගෙන ඉන්නේ. නිත්‍යයි, සුඛයි, ආත්මයි. ඔන්න ඔය නිත්‍ය, සුඛ, ආත්ම නිසා තමයි මට දැන් මේ මෙතන එකතැන කැරකෙන්නේ. හෝද හෝද මඩේ දාන්නේ ඒකයි. එහෙත්ම නිත්‍ය, සුඛ, ආත්ම කියල මම අල්ලගෙන ඉන්නවා. හැබැයි බුදුහාමුදුරුවෝ දේශණා කරනව මේක අනිත්‍යයි, දුක්ඛයි, අනාත්මයි.

ඔන්න ඔය ටික එතන එතන නැවත නැවත මෙනෙහි කරනවා කිප වතාවක් මෙනෙහි කිරීමේ තර වෙනකන්. මෙනෙහි කිරීම දැනගෙන මෙනෙහි කිරීමත් සිතුවීමේ කියල මෙනෙහි කරන්න. භාවනාවේ සැහෙන දුරකට යන්න පුළුවන් මේ ආකාරයට. කණගාටුවකට පත්වෙන්න එපා දුකකට පත්වෙන්න එපා. ඒක තමයි තමන්ගේ ඉදිරි ගමන. ඒක තමයි ධර්මානු ධර්ම ප්‍රතිපදාව. ඒක තමයි ශ්‍රද්ධාව පිහිටවපු තැන. මොකද මෙතන දැන් හොඳට අවබෝධ වෙන්න ඕන අවිද්‍යාව අවිද්‍යාව බව. දැනගන්නා කියන්නේ මගේ ධර්මයේ අඩුවකුයි තියෙන්නේ. මගේ ධර්මයේ අඩුවක් තියෙන නිසා මගේ අඩුව තියෙන්නේ කොහේද? ශ්‍රද්ධාවේ. එහෙනම් මේ භාවනාව මේ ආකාරයට මට දැනගන්න බැරිනම් භාවනාව වර්ධනය කරපු වෙලාවේදී සතිය අසතියට පත්වෙන එක තෝරගන්න බැරිනම් බිත්තියේ දෙපැත්තට ගහගන්න බැරි නම්, කළු මොනවද? සුදු මොනවද කියල දැනගන්න බැරිනම් ඒ කියන්නේ මම මාර්ගයේ ගිටියට තවමත් මගේ ඕකප්පන ශ්‍රද්ධාවට ප්‍රමාණවත් තරම් පොහොර ඇවිල්ල නැහැ කියන එකයි. ඒකට ප්‍රමාණවත් තරම් වතුර ඇවිල්ල නැහැ කියන එකයි. ඒකට ප්‍රමාණවත් තරම් ආරක්ෂාවක් දිල නැහැ කියන එකයි. ඒ කියන්නේ සැකය තියෙන්නේ තනිකරම. සතිය අසතිය දැනගන්න බැහැ කියන්නේ සැකය තියෙන්නේ. සැකය නැතිකරන්න නම් නැවත වරක් යන්න ඕන ශ්‍රද්ධාවට. සැකයේ අනෙක් පැත්ත ශ්‍රද්ධාව. ශ්‍රද්ධාව තියෙන තැන විතරයි සැකය නැතිවෙන්නේ. එහෙනම් අන්න ඕකට කියන්නේ විචාරය කියල. විතර්ක විචාර දෙකේ ඕක තමයි විචාරය කියල කියන්නේ. ඔය විචාරය හරහා තමයි සැකය නැතිවෙන්නේ. විවිකිවිචාව නැතිවෙන්නේ විචාරය හරහායි. දැන් මේ මම විචාර කරන්නේ මොකක්ද? මේ තිබෙන ස්වරූපය. මේ තිබෙන තත්වය සැකය නිසා ඇතවෙව්ව එකක් කියල තමන්ට අවබෝධ වෙනව ඊට පස්සේ. උඩට අවබෝධ වෙන්නත් පුළුවන් යටට අවබෝධ වෙන්නත් පුළුවන්. උඩට අවබෝධ උනොත් ඒකත් සිතුවීමේ කියල මෙනෙහි කරන්න ඕන. එතකොට ඔන්න ඔය තත්වයෙන් තමන් නිදහස් වෙන්න බැරිනම් පරිසංකයක, දෙකක, තුනක, හතරක හෙමෙයි දවස් දෙක තුනක උනත් ඕක වෙන්න පුළුවන්. මොකද මේ ශ්‍රද්ධාව කියන එක ඒතරම් ඉක්මනට හැදෙන එකක් හෙමෙයි පින්වතුනි. ශ්‍රද්ධාව කියන එක ඉතාමත් බොහෝම හෙමිට හැදෙන්නේ. මේක හදන්න බැ. අනෙක් ඔක්කොටම මාර්ග දිල තියෙනව. නමුත් ශ්‍රද්ධාවට කිසිම මාර්ගයක් දිල නැහැ. ශ්‍රද්ධාවට දිල තිබෙන්නාවු එකම මාර්ගය තමයි බුදුහාමුදුරුවෝ ධර්මය කියන එක. ධර්මය කියල කියන්නේ මේ ලෝකයේ තිබෙන්නාවු ස්වභාව ධර්මය කියන එකයි. එතකොට ස්වභාව ධර්මය මට අනුගත වෙන්න නම් බුදුහාමුදුරුවන්ගේ බණ මගේ හරහා අනුගත වෙලා අනුගත වෙව්ව බණ මට ධාරණය වෙන්න ඕන. ධාරණය වෙන්න ඕන කියල කියන්නේ අවබෝධ වෙන්න ඕන. අවබෝධ වෙන්නේ ප්‍රත්‍යක්ෂය හරහා. ප්‍රත්‍යක්ෂයට යන්න එකපාරටම බැහැ. එතකොට එක විත්තක්ෂණයක් ප්‍රත්‍යක්ෂයට ගියාම ඊට පස්සේ මුළු දවස් ගාතක් ප්‍රත්‍යක්ෂයට යන්නේ නැහැ. ඔය එක විත්තක්ෂණයට පුළුවන් කමක් නැහැ අර දවස් ගාතක් එක්ක ආයේ සටන් කරන්න. ඒක නිසා ඒ විත්තක්ෂණය ආරක්ෂා කරගන්නවා කියන එක ලේසි නැහැ. හැබැයි ඒක ආරක්ෂා කර නොගන්නොතින් දෙවෙනි විත්තක්ෂණය හදන්නත් බැහැ. දෙවැනි විත්තක්ෂණය හදන්න නම් ඒක ආරක්ෂා කරගන්න ඕන. ආරක්ෂා කරගන්නව කියන එක තමයි මේ අනුශාසනයේදී දැන් කියවෙන්නේ. කොහොමද ආරක්ෂා කරගන්නේ මට අරමුණක් නැතිව සිටි වෙලාව කිව්වේ සතිමත් වෙලාව කියල දැන් දැනගන්න ඕන. මේ බණ හරහා දැන් දැනගන්න පුළුවන්. ඒකට ආයේ වෙන මුතුන් අවශ්‍ය වෙන්නේ නැහැ. දැන් දිගින් දිගට දවස් කීපයක් ඔස්සේ මේ හාමුදුරුවෝ බණ දේශණා කරනව. එතකොට බණ හරහාම ඕක දේශණා කරනවා. මට පුළුවන් උනා නම් මගේ සාමාන්‍ය අරමුණු එන්නාවු වේගයේ කාල පමාවක් තියෙනව කියල දැනගන්න, එහෙනම් ඒ කාල පමාව කියල කිව්වේ මොකක්ද? සතිමත් වෙලා ගිටපු වෙලාව. ඊට කලින් මට එකකින් අයින් වෙනකොට තව අරමුණක් එනවා. අයින් වෙනකොට තව අරමුණක්. දැන් මේ අරමුණ එන්න ප්‍රමාද වෙනවා. අරමුණ එන්න ප්‍රමාද උනා කියල කියන්නේ නිරෝධ උනා කියන එකයි. නිරෝධය යම්කිසි වෙලාවක් තිබුණා. අන්න නිරෝධ වෙව්ව වෙලාව තමයි සතිය කියල කියන්නේ. වෙන විදියකට කියනව නම් අන්න නිරෝධ වෙව්ව බව දැන් තමන් දැනගන්න නිරෝධ වෙව්ව බව. මේ පින්වතුන් කියනවා සක්මනේදී නිරෝධ උනා කියලා. නිරෝධ වෙව්ව බව දන්නේ නැහැ. මම සක්මන් කලා. මම දන්නේ නැහැ සක්මන් කලා කියල. හැබැයි නිරෝධය තිබ්බේ. නිරෝධය අවබෝධ උනේ නැහැ එතන. පරිසංකයෙන් ඕකම තියෙන්න ඇති. අවබෝධ උනේ නැහැ. අන්න අවබෝධ උනා නම් සතිය අවබෝධ වෙලා තියෙනව. සතිය අවබෝධ උනේ නැත්නම් දැන් ඔන්න සතිය අවබෝධ කරගැනීම සඳහා තමයි මේ ධර්ම දේශණාව,

මේ අනුශාසනාව අද ගොනුවෙන් මේ විදිහට. එතකොට සතිය අවබෝධ උනා කියල කියන්නේ විත්තක්ෂණයක් මට ඉන්න පුළුවන් වුනා. එහෙනම් ඒ විත්තක්ෂණයෙන් පස්සේ නැවත වරක් සියල්ල කඩාකප්පල් වෙලා තියෙන්නේ කඩා කප්පල් උනා කියන්නේ භාවනාව කඩාකප්පල් උනා කියන එක නෙමෙයි. කඩා කප්පල් උනා කියල කියන්නේ චතුරාර්ය සත්‍ය මගේ ලගට ආව කියන එක. දුක්ඛ සත්‍ය මගේ ලගට ආව කියන එකයි. දුක්ඛ සත්‍ය මා වටා කැරකෙනව කියන එකයි. මොකද මට ඊලග දේ අවබෝධ කරගැනීමට අවශ්‍ය මාර්ගයි දැන් මේ පෙන්නන්න හදන්නේ. කොහොමද මාර්ගය පෙන්නන්නේ. මාර්ගය පෙන්නන්නේ ඔන්න සතිය අසතිය බවට දැනගැනීමට කල යුතු ඊලග කාර්ය දැන් කියල දෙනව. ඊලග කාර්ය කියල දෙන්නේ කොහොමද? මම නොදැනුවත්ව හැසුණා සතිය කැඩුනේ මොකක් නිසාද, ධර්මය පිළිබඳ මගේ දැනුම ප්‍රමාණවත් නැති නිසා. අන්න ඒ ටික හොඳට මෙනෙහි කරනවා. ඒ ටික මෙනෙහි කරන්නේ, මොකක්ද, ඒකෙ පලවෙනිය ඉස්සරහට අරගෙන කඩුද ඒකෙ පලවෙනියා. අවිද්‍යාව. අවිද්‍යාවත් එක්ක අනෙක් දෙක එන්න ඕන. ඒක හැබැයි කලින් මෙනෙහි කරල තියෙන්න ඕන පුළුවන් තරම්. මොකද අවිද්‍යාව කියල කියන්නේ චතුරාර්ය සත්‍ය පිළිබඳ නොදැනීම. චතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධ කරගැනීමට උත්සාහ නොගැනීම. එහෙම එකක් තියෙන බව නොදන්නා කමට තමයි අවිද්‍යාව කියල කියන්නේ කියන එක මීට කලින් මෙනෙහි කරල තියෙන්න ඕන. නැත්නම් ඔතෙන්නිද එන්නේ නෑ ඒක. ඊට පස්සේ ඒකෙන් අදහස් කරන්නේ අනෙක් පැත්තට මොකක්ද මේක නිත්‍යයි, සුඛයි, ආත්මයි කියල ගන්නා වූ ස්වරූපය. නිත්‍යයි, සුඛයි, ආත්මයි කියල ගන්න නිසා අන්න මට තේරුනා මේ සතිය කියන එක දැන් කඩා ගන්න ඕන, මොකද මම හිතුවේ සතියත් නිත්‍යයි කියල. සතිය නිත්‍ය නම් දිගට පවතින්න ඕන. එහෙනම් අසතියට පත්වෙන්න විදිහක් නැහැ. එහෙනම් බුදුහාමුදුරුවෝ ගැන වෝදනා අවශ්‍ය වෙන්නෙ නැහැ. අන්න බුදුබණ මතක් වෙන්න ඕන. බුදුහාමුදුරුවෝ දැන් නෑ. මේක අනිත්‍යයයි. දැන් සතියත් අනිත්‍යයයි. එහෙනම් අන්න මේතනින් අවබෝධ කරගන්නේ මොකක්ද? මේ සතියේ නිත්‍ය, අනිත්‍යතාවය අවබෝධ කරගන්නේ.

මෙනෙක් කල් අවබෝධ කරගන්නේ මේ ලෝකයේ තිබෙන්නාවූ භෞතික දේවල් වල නිත්‍ය, අනිත්‍යතාවය. මේ භෞතික දේවල්වල නිත්‍ය, අනිත්‍යතාවය හරහා සංසාරයෙන් එතෙර වීමක් නැහැ. එතන තියෙන්නේ හවයයි. සංසාරයෙන් එතෙර වෙනව නිවන කියල කියන්නේ මෙන්න මේ සත්ත්වස් බෝධිපාක්ෂික ධර්ම වල අනිත්‍යතාවය අවබෝධ වෙනව කියන එක. සත්ත්වස් බෝධිපාක්ෂික ධර්ම වල දුක අවබෝධ වෙන්න ඕන. ඒවායේ තිබෙන්නාවූ අනාත්මය අවබෝධ වෙන්න ඕන. මම මෙනෙ මෙව්වර මහත්සි වෙලා සියල්ල කැපකරලා ඇවිල්ලා හදා ගන්නා වූ මේ ගෙය කඩාගෙන වැටුනා කියලා මට තේරෙන්න ඕන. ඒ ගේ කඩාගෙන වැටෙනකොට මගේ ඇග උඩට, ඒකට මට නෙලැලි ඉන්න පුළුවන් නම් ඒකට මට වෙර නොකර ඉන්න පුළුවන් නම්, ඒක නිසා ඇලිව්ව වෙලාවන්හිදි ආශාවක් ඇති නොකර ගෙන ඉන්න පුළුවන්න නම්, අන්න නිවන තියෙන්නේ එතන. ඔන්න නිවන අවබෝධ කරගැනීම සදහා සතිය, අසතියයි, අසතියයි, සතියයි තේරුම් ගන්නේ කොහොමද, අවබෝධ කරගන්නේ කොහොමද කියන එකටයි මේ කෙටි අනුශාසනාව ගොඩනැගුනේ. මට හිතෙනවා බොහෝවිට මේක තේරුම් මට්ටමට නං යන්නේ නැතිව ඇති කියල ප්‍රමාණවත්ව. ඒ තරම් ගැඹුරක් මේ ටිකේ තියෙන්නේ. උඩින් බලන වචන වල අර්ථය නෙමෙයි තියෙන්නේ. උඩින් බලන වචන වල අර්ථය තමන්ට ගන්න පුළුවන් වෙන්නේ අවබෝධ කරගත්ත දවසටයි. හැබැයි මෙනෙ අවබෝධ කරගත්ත අය නෑ කියල කියන්නෙත් දේශණා කරන්නෙත් නැහැ. අවබෝධ වෙලා තියෙනව මං හිතන්නේ මෙනෙ ඉන්න සියලු දෙනාටම වාගේ. එක්කෙනෙක් දෙන්නෙක් හැර. හැබැයි ඒ අවබෝධ වෙලා තිබුණට ඒක අවබෝධය බව තමන් දන්නේ නැහැ. අවබෝධය බව තමන් නොදන්න නිසා මේ බණ ගැටුලටත්. ඒ නිසා මේ කියන වචන ඒ ආකාරයෙන්ම අවබෝධ කරගන්න උත්සාහ කරන්න එපා. මේවායේ තිබෙන්නාවූ අර්ථයයි අවබෝධ කරගන්න උත්සාහ කරන්න ඕන. අර්ථය අවබෝධ කරගන්න උත්සාහ කලොත් එහෙම ඊලග පර්යංකයට කලින් ඊලග යෝනිසෝ මහසිකාරයට යන්න. මේ වෙලාවෙදි මේ ඇතිවීම මේ බණ ටික යෝනිසෝ මහසිකාරයට දාගන්න නම් ඊලග පර්යංකයට කලින් ඒකට විනාඩි 5ක් වෙන්න පුළුවන් විනාඩි 10ක් වෙන්න පුළුවන් 15ක් වෙන්න පුළුවන් සමහරවිට පැයක් ගතවෙන්නත් පුළුවන්. ඒ නිසා පර්යංකය නොකර ඉන්න වෙන්නත් පුළුවන්. හැබැයි පාඩුවක් වෙන්නැතිව ප්‍රයෝජනයක් වෙයි කියල කියන්න පුළුවන්.

ඒ කියන්නේ මම කියන්නේ නැහැ මේ වෙලාවේ කරන්න, මේ වෙලාවේ කරන්න කියල හාමුදුරුවෝ උපදෙස් දෙන්නේ නැහැ. හාමුදුරුවන්ගෙ අත්දැකීම මීට පෙර කියව්ලා තියෙනවා. හාමුදුරුවෝ කොහේද යෝනිසෝ මහසිකාරය කරේ කියන එක මීට පෙර කියව්ලා තියෙනවා. අවශ්‍ය නම් ඒක අනුගත කරල බලන්න මේ හාමුදුරුවෝ කියපු එක මට කරගන්න පුළුවන්ද වෙයිද කියල. නැවත වරක් වචන වලින් කියන්නේ නැහැ ඒක' හැබැයි එකම දේ මතක තියාගන්න මේ ධර්ම දේශණාව මේ කෙටි අනුශාසණාව හරහා මෙතෙක් අපි සාකච්ඡා කරන ලද්දාවූ මේ මාස ගානක් තිස්සේ සාකච්ඡා කරන ලද සියලුම ධර්මතාවයන්ගේ තිබෙන්නාවූ ධර්ම දේශණාවල තිබෙන්නාවූ සාරාංශයකුයි මේ අද ඉස්මතු උනේ. විශාල සාරාංශයක් ධර්මදේශණා 50ක් 60ක් විතර එනන ගොනුගත වීමක් මෙතන තියෙන්නේ. ඒ නිසා මේක ගොඩක් ගැඹුරුයි. හැබැයි ඒ ගැඹුරට බැසගන්න තාක් කල් මේ සංසාරයෙන් එතෙරවීම සඳහා මේ සතිය කොහොමද මට උදව් කරන්නේ, අසතිය කොහොමද මට උදව් කරන්නේ කියන එක නම් තේරෙන්නේ නැහැ. හිතන්නෙපා අසතිය නිවන් තවත්තනවා කියලා. අසතිය තමයි නිවන් පාර හදන්නේ. සතියෙන් නෙමෙයි නිවන හදල දෙන්නේ. නිවන හදල දෙන්නේ අසතියෙන්. එහෙනම් අසතිය, අසතිය බව දන්නේ නැත්නම් එයාට නිවනක් නැහැ. සතිය දැනගන්නා කියල නිවනක් නැහැ. සතිය හැඳුනයි කියල කියන්නේ නිවන් දොරටුව මෙහා පැත්තට ගියා කියන එක විතරයි. එතකොට නිවන දොරටුව මෙහා පැත්තට යන්න නම්, ඒ ඉන්නා වූ මුළු ගමන් මාර්ගයම ගමන් කරන්නේ කවුද? අසතියයි. අසතියෙන් ගමන් කරල බිත්තිය ලග නතර කරාම කියනව සතිය කියල. අසතිය දැනගැනීම තුළිනුයි නිවන හම්බ වෙන්න ඕන. අසතිය දැනගන්න නම් අවිද්‍යාව දැනගන්න ඕන. අවිද්‍යාව දැනගන්න නම් අවිද්‍යාවට හේතු උතා වූ නිත්‍ය, සුඛ, ආත්ම කියන එක දැනගන්න ඕන. නිත්‍ය, සුඛ, ආත්ම තුලට මම තවමත් කිදාබැස ගන්න නිසා තමයි මම අසතිමත් උනේ කියන එක එතෙත්දි දැනගන්න ඕන. එහෙනම් සතිය හැඳුනා නෙමෙයි වෙලා තියෙන්නේ අසතියට මම ඉඩතොදි හිටිය කියන එක තමයි වෙලා තියෙන්නේ. අසතියට මම ඉඩ දෙමින් හිටිය කියල කියන්නේ මොකක්ද? බුදුහාමුදුරුවන්ගේ බණ වලට මම අනුගත උතා කියන එකයි' බුදුහාමුදුරුවන්ගේ බණ වලට අනුගත උතා නම් අසතිය කියන්නේත් සතිය කියන්නේත් දෙකක් නෙමෙයි, ඔය දෙකම එකක්. ඒ දෙකම මේ ස්වභාව ධර්මයේ තිබෙන දෙකක් මිසක් මේ මට තිබෙන්නාවූ මගේ පාවිච්චි කරන්න තිබෙන හොඳ එකකුයි, මට වඩා තියෙන නරක එකකුයි නෙමෙයි. සොබා දහමෙන් දෙන්නා වූ හටියටම කියනව නම් වැස්සත් ඕන අවිච්ඡිකා ඕන. ඔය දෙකෙන් එකක් තිබුණොත් ජීවත් වෙන්න බැ. සිතලත් ඕන, උණුසුමත් ඕන. ඔය දෙකෙන් එකක් තිබුණොත් ජීවත් වෙන්න බැ. වතුර විතරක් තිබුණොත් ජීවත් වෙන්න පුළුවන්ද? සිතල විතරක් තිබුණොත් ජීවත් වෙන්න පුළුවන්ද? බැහැ දෙකම අවශ්‍යයයි. එහෙනම් ඔය දෙකම අවශ්‍යයි කියන එක තමයි සොබාදර්මය කියල කියන්නේ. එහෙනම් වතුරේ ඔය දෙකම තියෙන්න ඕන. ඔය දෙකම නැත්නම් ඒ වතුර අපිට පාවිච්චි කරන්න පුළුවන් වතුරක් වෙන්නේ නැහැ.

අයිස් කැටයක් උනොත් ඒ වතුර ටික පාවිච්චි කරන්න බැහැ. හැබැයි ගිනි කන්දක් උනොත් ඒ වතුර ටික පාවිච්චි කරන්නත් බැහැ. එහෙනම් ඔය දෙක අතරමැදියි මේ ලෝකය තියෙන්නේ. අන්න මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව තියෙන තැන. එහෙනම් මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවට බැසගන්න නම් නිත්‍ය දැනගන්නත් ඕන අනිත්‍ය දැනගන්නත් ඕන. අන්න බුදුහාමුදුරුවන්ගේ බණ වලට අවසාන වශයෙන් විනාඩි 50ක් විතර ගිහිල්ල තියෙනව. ඔන්න එහෙනම් දැන් මේ අවසානයේ සියල්ල ගොනුවෙලා තියෙන්නේ කොතෙත්ටද? මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවට. කොහොමද මම මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවට ගත වෙන්නේ. මේ පර්යංකය තුල මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවට ගත වන්නේ සතිය අසතිය බවට පත්වෙනවා. එහෙනම් ඒකයි සතිය කියන්නේ. එක අත්තයක්. අසතිය කියන්නේ තව අත්තයක්. එහෙනම් නිත්‍ය, අනිත්‍ය දෙකයි ඒකයි අතරේ ලොකු වෙනසක් නැ. සතිය කියල කියන්නෙම එකක අනිත්‍ය අනිත් එකේ නිත්‍ය. අසතිය කියල කියන්නෙම අනිත් එකේ අනිත්‍ය. ඔව්වරයි සතිය අසතිය කියල කියන්නේ. එහෙනම් නිත්‍ය, අනිත්‍ය දෙකයි ඒකයි අතරත් ලොකු වෙනසක් නැහැ. සතිය කියල කියන්නෙම එකක අනිත්‍ය. අනිත් එකේ නිත්‍ය. අසතිය කියල කියන්නේ අනිත් එකේ අනිත්‍ය. ඔව්වරයි සතිය අසතිය කියන්නේ. එහෙනම් නිත්‍ය, අනිත්‍ය කියන්නේ මේ ලෝකයේ තිබෙන දෙයක් නෙමෙයි නම් සතිය අසතිය කියන්නේත් මේ ලෝකයේ තිබෙන දෙයක් නෙමෙයි. එහෙනම් නිවන කියන්නේත් මේ ලෝකයේ තියෙන දෙයක් නෙමෙයි.

එහෙත්ම නැති දෙයක් හොයාගෙන යනව නම් තියෙන දේවල් අත්හිටිමින් යන්න ඔන. තියෙන දේවල් අත්හිටිමින් යන්න නම් තියෙන දේවල් පිළිබඳ යථා රූපය තමන්ට අවබෝධ වෙන්න ඔන. ඒකමයි යථාභූත ඥාණ දර්ශනය කියල කිව්වේ. ඔන්න ඔය යථාභූත ඥාණ දර්ශනය තමයි පින්වතුනේ මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව කියල කියන්නේ. ඔය මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවටයි මේ දැන් යන්නේ.

එහෙත්ම අපි මෙතනින් මේ අනුශාසනාව නතර කරනවා. විනාඩි 50ක් අපි අරගෙන තියෙනවා. මං හිතනවා මෙතනින් ගැඹුරු තැනකට ආව කියල. හැබැයි මේ පින්වතුන් ආවා වූ මාර්ගය තුල මේ පින්වතුන්ට මේක අවබෝධ කරගැනීමේ අපහසුතාවයක් නෑ. ඒ සඳහා තමන්ට ප්‍රමාණවත් තරම් කාලය අරගෙන මේක පරික්ෂාවට ලක් කරන්න පමණයි තියෙන්නේ. කුමානුකූලව පරික්ෂාවට ලක්වෙතකොට මේක තමන්ගේ නියම මාර්ගයට එයි. ඒ නිසා මේ ධර්මය ගොනුගත වෙන්නේ මේ පින්වතුන්ගේ කුසලය නිසා මිසක් මේ භාමුදුරුවන්ගේ කුසලය නිසා නෙමෙයි. මේ ධර්මයෙන් මේ භාමුදුරුවන්ට අලුතෙන් ලැබෙන දෙයක් නෑ. මේ ධර්මය මේ වෙලාවේ දේශනා කලත් මේ භාමුදුරුවන්ගේ විදර්ශනාව සිද්ධ වෙනවා. දේශනාව නොකර වෙන වැඩක් කරත් මේ භාමුදුරුවන්ගේ විදර්ශනාව සිද්ධ වෙනවා. ඒකට මේකෙන් අඩුවක් හෝ පාඩුවක් වෙන්නේ නැහැ. ඒ නිසා මේ භාමුදුරුවන්ගේ කුසලය හරහා නෙමෙයි මේ එන්නේ. මේ පින්වතුන්ගේ කුසලය හරහා සහ මේ Y-Tube හරහා හා අනෙකුත් ආකාරයෙන් මේ ලෝකයේ ඉන්නා වූ විශාල පිරිසක් දෛනිකව මේව පාවිච්චි කරනවා. ඒ සියලු දෙනාගේම කුසලයයි මේ ඉස්මතු වෙන්නේ. ඒකෙන් මේ භාමුදුරුවන්ට මේ අවස්ථාවේ අනාත්මයෙන් කියවෙන්නේ. මේක තමයි මේ මොහෙතේදී මේ සම්බුද්ධ ශාසනය ජීවමානය කියන එක. නිවන ජීවමානය කියන එක. මේ රහත් ඵලය ජීවමානය කියන එක. මේ පින්වතුන්ට මේ භවයේදී නිර්වාණය ජීවමානය කියන එකයි මේ කියවෙන්නේ. එහෙත්ම මේ භවයේදී නිවන සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා වෙර දරන්නාවූ මේ පින්වතුන්ට මේ දක්වා මේ ස්ථානයේ තිබෙන්නාවූ ඒ තේමාව පදනම් කරගෙන මම දැන් මෙතන කියන විත්තක්ෂණයට අනුගත වෙන්න දැන් පුළුවන් වෙලා තියෙනවා. මිලග විත්තක්ෂණයේදී, ඒ මම දැන් මෙතන කියන විත්තක්ෂණයත් දියකර ගැනීම සඳහා දියකර හැරීම සඳහා මේ පින්වතුන්ගේ ප්‍රඥාව සාක්ෂාත් වේවා කියලා අපි සායුකාරයක් දෙමු.

සියලු දෙනාටම තෙරුවන් සරණයි.